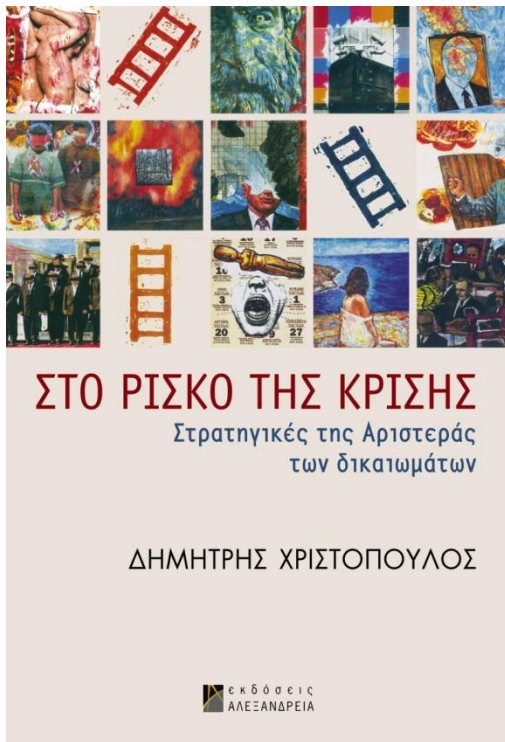

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Δημήτρης Χριστόπουλος

Στο ρίσκο της κρίσης
Στρατηγικές της Αριστεράς
των δικαιωμάτωνISBN: 978-960-221-582-1, σελ. 213,
σχ.14x21, α' έκδοση Μάιος 2013,
τιμή 14,00 € (χωρίς ΦΠΑ)

Γιατί οι μεταρρυθμίσεις είναι μια έννοια ζωτική για την Αριστερά; Ποια μπορεί να είναι μια ρεαλιστική και ταυτόχρονα ανθρώπινη διαχείριση του μεταναστευτικού; Ποιοι δικαιούνται την ελληνική ιθαγένεια; Τι τιμωρεί η δημοκρατία; Πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τον νεοναζισμό, υπερβαίνοντας ενίοτε την τομή «Μηνμόνιο-αντιμνημόνιο»; Πόσο αυτόνομος είναι ο αγώνας για τα δικαιώματα σε συνθήκες κρίσης; Γιατί η ασφάλεια και η ελευθερία δεν είναι έννοιες αντιθετικές;

Αυτά είναι μερικά από τα ερωτήματα που θέλει να απαντήσει το βιβλίο. Και το προσπαθεί, τεκμηριώνοντας, σε συγκεκριμένους τομείς δημοσίων πολιτικών, την υψηλή πολιτική επικινδυνότητα της συγκυρίας που βιώνει η Ελλάδα, αλλά και προβάλλοντας πειστικές στρατηγικές διεξόδου.

Καθώς η κοινωνία και η δημοκρατία δέχονται μια άνευ προηγουμένου επίθεση, είναι αναγκαία μια πολιτική ανάσχεσης της επίθεσης· ωστόσο μένει λειψή χωρίς ένα πολιτικά ικανό σχέδιο για το μετά. Αυτό θέλει να αντιπροσωπεύσει η Αριστερά των δικαιωμάτων, αξιοποιώντας στο μέγιστο το πολιτειακό κεκτημένο της δημοκρατίας που εκφυλίζεται και τα δικαιώματα που βάλλονται σήμερα, αλλά κοιτώντας ταυτόχρονα και πέραν του φιλελευθερισμού. Ο ορίζοντας της κρίσης είναι απρόβλεπτος. Η ανατροπή της παρούσας διαχείρισης της κρίσης μέσα από μια βιώσιμη πρόταση διακυβέρνησης είναι μόνο η αρχή ενός απίστευτα δύσκολου δρόμου. Ενός δρόμου που αξίζει πάντως να χαράξουμε, διότι το ρίσκο που εμπεριέχει είναι σίγουρα προτιμότερο από το αδιέξοδο που βιώνουμε.

(Από το οπισθόφυλλο του βιβλίου)

Η διαχείριση της κρίσης που βιώνουμε ωθεί τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις σε πολιτικές υψηλού ρίσκου. Επομένως, και όσους αντιστέκονται, είτε διά του διανοητικού εκτοπίσματος του επιχειρήματος είτε διά της υλικής του δύναμης, τους ωθεί και αυτούς στο ρίσκο, εφόσον οι όροι του πολιτικού παιγνίου τίθενται από τον ισχυρό.

Ο κίνδυνος εγκυμονεί σε όλους τους τομείς άσκησης δημοσίων πολιτικών που επεξεργάζεται το βιβλίο, και μάλιστα με οξύτερο τρόπο (...).

Το ρίσκο οφείλουν να το αναλάβουν όσοι διακονούν την ανατροπή των πολιτικών που έχουν οδηγήσει την κοινωνία σε αποδιάρθρωση και τη δημοκρατία σε εκφυλισμό. Ούτε να υποκλιθούν στην εξουσία της νεοφιλελεύθερης βίας ψοφοδεείς, συνεργαζόμενοι μαζί της, τάχα για να την αμβλύνουν, ούτε να οδηγηθούν απερίσκεπτα σε καταστροφικές στρατηγικές, πεπεισμένοι πως ο «αντίπαλος μπλοφάρει». Διότι, και στις δύο αυτές κατευθύνσεις, η κατάληξη (θα) είναι τραγική. Υπάρχουν παραδείγματα, ένθεν και ένθεν. Το πρώτο πάντως το βιώνει αδιάψευστα η ελληνική κοινωνία. Και η εικόνα είναι τόσο εύγλωττη που δεν χρειάζεται λεζάντα (...).

Η επιλογή είναι λοιπόν μεταξύ της ολοκλήρωσης της διάλυσης με τις πολιτικές που υλοποιούνται σήμερα και του ρίσκου υπέρβασης της συγκυρίας της οδύνης, μέσω εναλλακτικών προτάσεων. Ουσιαστικά λοιπόν, αν το καλοσκεφτούμε, πρόκειται για ένα δίλημμα μεταξύ καταστροφής και κινδύνου • μεταξύ της βέβαιης και της πιθανής ήττας. Θα μπορούσε κανείς να πει, αν είναι πιο αισιόδοξος: μεταξύ της βέβαιης ήττας και της πιθανής ανατροπής. Πάντως, ένα είναι σίγουρο: ότι μεταξύ της βεβαιότητας και της πιθανότητας διαλέγουμε, εκ των πραγμάτων, την πιθανότητα. Διότι αυτή εγκλείει και την προσδοκία της λύτρωσης • τη δυνατότητά της. Αντιθέτως, η καταστροφή που βιώνουμε σήμερα συνεπάγεται την απόλυτη ματαίωση: συλλογικά και ατομικά, πνευματικά και σωματικά.

Διαλέγουμε τον δρόμο του ρίσκου διά της στράτευσης. Σε τέτοιου είδους υπαρξιακά διλήμματα για το μέλλον της κοινωνίας και της δημοκρατίας, ουδετερότητα δεν νοείται. Στρατεύομαστε όμως με επίγνωση, με συναίσθηση της αφόρητης δυσκολίας και του ανελέητου βάρους. Με σοβαρότητα και στρατηγικές, χωρίς συναισθηματισμούς και ανέξοδες ρητορείες. Με πίστη στο περιεχόμενο της αξιακής αποσκευής της αλληλεγγύης, αλλά πάντα ανήσυχοι για το νέο που πρέπει να επεξεργαστούμε στην terra incognita την οποία μας επιφυλάσσει η μετάβαση που βιώνουμε. Με αυτοπεποίθηση που δεν ολισθαίνει στο ναρκισσισμό. Τέλος, με ανυπέρθετη αγωνία για τις δυνατότητες της Αριστεράς να μπορέσει να αντεπεξέλθει σε αυτόν τον αγώνα με το βαθμό πολιτικής δυσκολίας στο απόλυτο. Και λέω της “Αριστεράς”, διότι φαίνεται πως τελικά πρέπει να θυμίζουμε, προς όλες τις κατευθύνσεις, ότι η τομή “Αριστεράς-Δεξιάς” αποτελεί καταστατική διαίρεση του πολιτικού φάσματος, και όχι απλώς ρητορική ή πρόσκαιρη, όπως πιθανώς άλλες.

Το ότι βρισκόμαστε αντιμέτωποι με αυτό το δίλημμα είναι γεγονός που δεν προσφέρεται για αισιόδοξες αναγνώσεις. Φοβάμαι, ωστόσο, πως η χειρότερη υπηρεσία που μπορούμε να προσφέρουμε στην πολιτική κοινότητα είναι ο καλλωπισμός του. Η ανάδειξή του είναι, πιστεύω, καλή υπηρεσία.(...)

«Μεταξύ λοιπόν του νεοφιλελεύθερου ασκητισμού της λιτότητας στον οποίο με οδυνηρή ευλάβεια μπήκαμε τα τελευταία χρόνια και της (εξίσου νεοφιλελεύθερης) ευδαιμονίας της κατανάλωσης που για αρκετούς –όχι όλους βέβαια– κυριαρχούσε μέχρι πριν λίγο καιρό, νομίζω ότι υπάρχει δρόμος που με ευθύνη και αποφασιστικότητα καλούμαστε να

χαράζουμε. Δεν είναι φυσικά τυχαίο ότι μερικοί από εκείνους που διακονούσαν το ασύστολο καταναλωτικό πνεύμα του καπιταλισμού τώρα έχουν αναλάβει το ρόλο του ηθικολόγου πάστορα που θεραπεύει το άρρωστο ελληνικό σώμα, τιμωρώντας έτσι τον απείθαρχο μαθητή του ευρωπαϊκού Νότου.

Είναι λοιπόν ώρα για κριτική. Μόνον έτσι έχουμε ελπίδες να γλιτώσουμε από τον πολιτικό αταβισμό, να αποκρούσουμε την πιο αποκρουστική εκδοχή του ακροδεξιού εξτρεμισμού αλλά και τον μονόδρομο του νεοφιλελεύθερου ριζοσπαστισμού, που εκβιάζει την ανθρώπινη κρίση υπαγορεύοντας τη “μη σκέψη” ως τη μόνη σκέψη.

Αυτή την προοπτική θέλει να υπηρετήσει το βιβλίο.»

(Αποσπάσματα από το βιβλίο)

Ο **Δημήτρης Χριστόπουλος** διδάσκει από το 2000 στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, όπου εκλέχθηκε αναπληρωτής καθηγητής το 2012. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εγγράφονται στην ευρύτερη θεματική της θεωρίας του κράτους, του δικαίου και των δικαιωμάτων σε εφαρμοσμένη, συγκριτική και ιστορική προοπτική με έμφαση σε ζητήματα μειονοτήτων, μεταναστών και ιδιότητας του πολίτη. Είναι ιδρυτικό μέλος του Κέντρου Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων (ΚΕΜΟ). Την περίοδο 2003-11 υπήρξε πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, της οποίας είναι σήμερα αντιπρόεδρος, όπως και της Διεθνούς Ομοσπονδίας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (FIDH). Από το 1998 διευθύνει, μαζί με τον Κ. Τσιτσελίκη, τη Σειρά Μελετών του ΚΕΜΟ (στις εκδόσεις Κριτική ως το 2009 και έκτοτε στις εκδόσεις Βιβλιόραμα). Το παρόν είναι το πρώτο πολιτικό του δοκίμιο.

Έργα του είναι: *Droit, Europe et minorités. Critique de la connaissance juridique*, Sakkoulas, Αθήνα 2000, *Η ετερότητα ως σχέση εξουσίας. Όψεις της ελληνικής, βαλκανικής και ευρωπαϊκής εμπειρίας*, Κριτική, Αθήνα 2002, *Ποιος είναι έλληνας πολίτης; Το καθεστώς ιθαγένειας από την ίδρυση του ελληνικού κράτους ως τις αρχές του 21ου αιώνα*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2012. Έχει επιμεληθεί μεταξύ άλλων τους συλλογικούς τόμους: *Το μειονοτικό φαινόμενο στην Ελλάδα. Μία συμβολή των κοινωνικών επιστημών* (με τον Κ. Τσιτσελίκη), Κριτική, Αθήνα 1997, *Νομικά ζητήματα θρησκευτικής ετερότητας στην Ελλάδα*, Κριτική, Αθήνα 1999, *Η ελληνική μειονότητα της Αλβανίας* (με τον Κ. Τσιτσελίκη), Κριτική, Αθήνα 2003, *Η Ελλάδα της μετανάστευσης* (με τον Μ. Παύλου), Κριτική, Αθήνα 2004, *1953-2003: Τα δικαιώματα στην Ελλάδα από το τέλος του Εμφυλίου στο τέλος της μεταπολίτευσης* (με τον Μ. Τσαπόγα), Καστανιώτης, Αθήνα 2004, *Όψεις λογοκρισίας στην Ελλάδα* (με τους Λ. Καραμπίνη, Γ. Ζιώγα, Γ. Σταυρακάκη), Νεφέλη, Αθήνα 2006, *Το ανομολόγητο ζήτημα των μειονοτήτων στην ελληνική έννομη τάξη*, Κριτική, Αθήνα 2008, *Ιδιότητα του πολίτη. Πολιτικός λόγος, κανόνες και ιστορία σε συγκριτικές προοπτικές* (με τον Γ. Κουζέλη), Πατάκης, Αθήνα 2012.